

PSSS

“Agroznanje”

**B
I
L
T
E
N**

br.8

BESPLATAN PRIMERAK

Tel. 019/436-865

E-mail:

psszajecar@ymail.com

*Avgust,
2013*

Sadržaj:

str.

<i>1. Stanje u vinovoj lozi</i>	2
<i>2. Dobra poljoprivredna praksa</i>	2
<i>3. Mlečnost krave</i>	3
<i>4. Jesenja setva lucerke</i>	4
<i>5. Kako smanjiti štete od grada</i>	4
<i>6. Kompostiranje organske materije</i>	5

Plamenjača vinove loze se registruje na najmlađim lišćima, posebno u slabije razvijanim vinogradima. U ovom periodu se preporučuje primena bakarnih fungicida a u zasadima u kojima ima simptoma mogu se primeniti i fungicidi kao što je Curzate R (bakaroksihlorid+ cimoksanil) 0,3% ili Curzate M (mankozeb + cimoksanil) 0,3%.

U cilju zaštite protiv patogena prozrokovana pepelnice vinove loze se preporučuje primena sumpornih fungicida kao što je Thiovit jet ili Kumulus u dozi od 3kg/ha. Pri primeni voditi računa o temperaturama prilikom primene (ne više od 28 stepeni). Kod osetljivih sorti i u vinogradima u kojima je došlo do pojave simptoma preporučuje se primena fungicida kao što su Postalon (miklobutanil+kvinoksifen) 0,1% ili Vivando (metrafenon) 0,02%.

U toku je porast populacije treće generacije pepeljastog groflog moljca i u narednom

periodu se očekuje intenzivan let. Za sada se za njihovo suzbijanje ne preporučuje primena insekticida.

(V. Trandafilović, dipl.ing.)

Dobra poljoprivredna praksa u upravljanju zemljištem i vodom

Poljoprivrednom sektoru, kakav je on danas, nedostaje unificirani okvir kao smernica za nacionalnu i internacionalnu akciju, koja će dovesti do razvoja održivih sistema proizvodnje. Zbog toga su definisani Principi Dobre poljoprivredne prakse, koji predstavljaju osnovu sa detaljnijim uputstvima za svaki individualni proizvodni sistem u okviru specifičnog agroekosistema.

Zemljište

Fizička i hemijska struktura i biološka aktivnost zemljišta određuju njegovu plodnost i značajne su za održavanje zemljišne produktivnosti. Održavanje i povećanje plodnosti zemljišta se, između ostalog, postiže minimiziranjem gubitka zemljišnih estica i hranljivih materija putem erozije, oticanja i njihove infiltracije u podzemne vode.

Takvi gubici predstavljaju neefikasno i neodrživo upravljanje zemljištem kao prirodnim resursom. Održiva poljoprivredna proizvodnja povećanju biološke aktivnosti zemljišta i zaštiti okolne flore i faune.

Dobra poljoprivredna praksa u pogledu upravljanja zemljištem podrazumeva:

1. Upravljanje proizvodnjom u skladu sa potencijalom zemljišta, uz vođenje evidencije o inputima i outputima svake organizacione jedinice;
2. Održavanje i poboljšanje organske materije u zemljištu, primenom odgovarajućeg plodoređa i racionalne mehanike obrade zemljišta;
3. Održavanje biljnog pokrivača, radi smanjenja štetnog dejstva erozije;
4. Primenu agrohemijskih i organskih i

Dobra poljoprivredna praksa u upravljanju vodom u poljoprivredi obuhvata:

1. Maksimiziranje infiltracije vode;

2. Pravilnu upotrebu podzemnih i površinskih voda, sprečavanje isušivanja zemljišta, poboljšanje strukture zemljišta i sadržaja organske materije;

3. Upotrebu inputa, koji uključuju i otpad i reciklirane proizvode organskog, neorganskog i sintetičkog sastava, na način koji izbegava zagađenje vodnih resursa;

4. Usvajanje tehnike kontrole useva, količine vode u zemljištu, vremena i količine navodnjavanja i sprečavanje zaslanjivanja zemljišta, održavanjem povoljnog vodnog režima zemljišta i prečišćavanjem vode, ukoliko je to potrebno;

5. Poboljšanje ciklusa kretanja vode, obezbeđenje trajnog pokrivanja t.j. vegetacije ili održavanjem ili obnavljanje vlažnosti zemljišta;

6. Održavanje vodopropusnih slojeva, kako bi se sprečilo prekomerno zadržavanje vode;

7. Obezbeđenje adekvatnih, sigurnih i istih vodnih punktova za napajanje stoke.

(V. Aleksić, dipl.ing.)

Mlečnost krava

Da bi postigli visoku mlečnost kod krava neophodno je odrediti veličinu i obim dnevnih obroka. Obrok treba da ima veći sadržaj koncentrata i sojinih hraniva, a bolji kvalitet i veća hranljiva vrednost kabaštih hraniva. Preterana opterećenost organa za varenje hranom nepovoljno deluje na tok varenja, opterećuje rad srca i pluća što može dovesti do različitih obolenja.

U obroku treba da bude ostvaren odgovarajući odnos sena, sojinih i koncentrovanih hraniva. Količina koncentrovanih hraniva u obrocima

krava muzara određuje se na osnovu njihove mlečnosti. Ukoliko je mlečnost krava veća a obrok treba da bude sastavljen od veće količine hraniva, uključujući i veće količine koncentrata.

Smeša koncentrata sa 15% proteina može se sastaviti od sledećih komponenti:

- zrna kukuruza 70,5%,
- sa mašincokreta 28%,
- sojinosa 0,5% i
- premiks minerala i vitamina 1%. Obrok mora da zadovolji njihove potrebe, da je količina dovoljan, dobro izbalansiran, ukusan i da nema čestih primesa.

Kabašta hraniva su osnovni izvor energije, ukoliko su boljeg kvaliteta bitno je potrebno manje koncentrovanih hraniva u obroku.

Osnovna i najvažnija kabašta hraniva su:

- seno lucerke i
- kukuruzna silaža.

U letnjem periodu treba unositi više količine zelene kabašte hrane. Pored zelene hrane treba dodavati i određenu količinu sena. Količina sena u obroku zavisi od vrste i kvaliteta. Kada je seno dobrog kvaliteta dnevne potrebe mogu dostići i 2 kg na 100 kg živih mere.

Kukuruzna silaža može poslužiti kao potpuna ili delimična zamena senu. Veoma je važno da uvođenje veće količine silaže ne može da dovede do smanjenog konzumiranja hranljivih materija u obroku.

Smanjenje konzumiranja silaže dovodi se u vezu sa prisustvom određenih enzima u njoj. Zato se preporučuje da u obroku krava muzara pored silaže bude i mala količina sena. Količina silaže u obroku zavisi i od količine i kvaliteta drugih hraniva, ali može i najviše do 8kg na 100kg živih mere.

Kada se seno zamenjuje kukuruznom silažom, zamenu treba vršiti na bazi njihove hranljive vrednosti. **2,0 do 2,5 kg kukuruzne silaže imaju istu hranljivu vrednost kao 1**

Jesenja setva lucerke

Setva lucerke u letnje-jesenjem periodu po inje polovinom avgusta i traje mesec dana, sve do polovine septembra. Kasnija setva nosi sa sobom rizike, pre svega, -to biljke ulaze nespemne u zimu i postoji opasnost da stradaju od mrazeva. Prema mnogim istraffivanjima i iskustvima iz prakse, lucerka kod nas uspe-no prezimljava ako u zimu u e sa 8 do 12 razvijenih listova, mada je u na-im uslovima gajenja tek svaka etvrta ili peta godina povoljna za ovakav razvoj lucerke, prvenstveno zbog su-nih jeseni. Zbog toga setva lucerke u ovom periodu se preporu uje samo na onim parcelama na kojima je mogu e navodnjavanje. U suprotnom, usled nedostatka vlage, klijanje i nicanje semena je slabije, slabije je razvi e, kao i prezmljavanje biljaka u toku zimskog perioda. U povoljnim uslovima lucerka ima koren do 1 metar dubine i u narednoj godini mofle dati visoke prinose. U letnje-jesenjem roku setve lucerka se naj e- e seje posle strnih flita, pa je nakon fletve potrebno izvr-iti plitko zaoravanje strnike, a zatim osnovnu obradu.

Seme lucerke je dosta sitno, a njegova klica nefna i osetljiva, pa posebnu pafnju treba posvetiti predsetvenoj pripremi zemlji-ta. Da bi nicanje bilo -to bolje, sloj zemlji-ta do 10 cm dubine, treba da bude -to finije obra en i isitnjen. Tako e, za uspe-no gajenje lucerke zemlji-te treba -to bolje izravnati. Na neravnom zemlji-tu te-ko je izvr-iti kvalitetnu setvu lucerke na potrebnu dubinu, obezbediti jednako nicanje, a kasnije je oteflano i njeno

ko-enje. Za ostvarenje visokih prinosa kvalitetnog sena, lucerka zahteva i odgovaraju e ubrenje. Odli no reaguje na uno-enje organskih ubriva pod predusev u koli ini od 30 do 40 tona po hektaru. Pri zasnivanju luceri-ta koristiti NPK ubriva sa manjom koli inom azota (10:20:30 ili 8:24:16)u koli ini od 300-400 kg/ha, u zavisnosti od plodnosti zemlji-ta. Pri osnovnoj obradi neophodno je uneti 2/3 potrebnih koli ina mineralnih ubriva, a u predsetvenoj pripremi ostatak. Pre ubrenja obavezno uraditi agro-hemijsku analizu zemlji-ta.

(S. Cvetković, dipl.ing.)

Kako smanjiti štete od grada

Grad nanosi veliku, esto nenadoknadivu -tetu,Stepen o-te enja useva je razli it i zavisi od brojnih inilaca kao -to su: vreme padanja grada, njegove krupno e, faze razvi a biljaka, vrste useva, du ine padanja grada, da li je u vreme padanja duvao vetar i dr.Sama injenica da je pao grad smanjuje prinose.

Ma koliko se ovek ose ao nemo an u vreme padanja grada, ipak protiv -teta od grada mofle dosta uspe-no da se bori primenom pravilnih mera agrotehnike.

U rezultatima utvrdjivanja -teta od grada na p-enici i je mu pokazuje se da su -tete bile manje kada su p-enica i je am bili djubbreni ve om koli inom azota, u odnosu na -tete koje su nastale na ovim usevima gde je bilo manje primene azota. U zavisnosti od sorte i ja ine djubrenja, procenat zrna p-enice osutog od grada , u odnosu na ukupan prinos iznosi od 22 % do 51 %. Procenat o-te enja je ma, takodje zavisno od ja ine djubrenja mineralnim djubrivima, iznosio je od 20 do 30 % od ukupnog prinosa.

Pokazuje se da o-te ennja od grada mogu biti razli ita u zavisnosti od faze razvi a useva, a na to u najve oj meri uti e ja ina djubrenja, u manjoj meri -tete od grada bile su na bolje djubrenim usevima i to ve om koli inom NPK .

Ovo ukazuje da se -tete od grada mogu smanjiti boljom primenom agrotehnike ta nije upotrebom djubriva, kao i pravilnim izborom sortimenta otpornijih na udar grada.

Kompostiranje organske materije

Pri savremenoj i intenzivnoj biljnoj proizvodnji, preradi, kao i u svakom domaćinstvu ili gazdinstvu, kao nusproizvod dobija se i ostaje velika količina organske materije koja se najčešće odlučuje baciti na deponije ili kao paljevine. Ovi biljni ostaci i drugi organski materijal nisu smeđi, nego vredna sirovina za proizvodnju kvalitetnog organskog đubriva komposta. Kompostiranje je biološki proces potpunog razlaganja organske materije posredstvom mikroorganizama. Krajnji produkt te aerobne razgradnje jeste dobijanje kvalitetnog organskog đubriva za baštene, za supstrate za gajenje rasada povrća, cvećara, kao i prirodan organski mulč. Pošto je u kompostu proces razlaganja i humifikacije doveden do kraja, moramo biti bez bojazni da dođe u direktan kontakt sa semenom ili sadnim materijalom.

U kompostiranju postoje tri osnovna pravila kojih se treba pridržavati: usitnjavanje, mešanje i vlaženje. Ali pre svega treba voditi računa da materijal koji se kompostira mora biti zdrav (ne koristiti delove zaraženih biljaka, seme korova), jer kompost tada predstavlja izvor oboljenja korova i cvećara.

Sav organski materijal koji treba da se kompostira mora biti usitnjen otprilike veličine palca, da se razlaganje ubrza i rad mikroorganizama olakša. Za razlaganje je potreban vazduh, kompost ne treba sabijati, nego nekoliko puta u toku procesa promešati celu kompostnu gomilu. Time se materijal koji se nalazio na periferiji gomile i sa strane dospeti u sredinu, gde je temperatura viša i razgradnja najbrža. Za pravilno kompostiranje potrebno je održavati optimalnu vlažnost (kao isceđeni sunđer). Usled nedostatka vlažnosti dolazi do prekomerne mineralizacije organskog materijala i opada kvalitet komposta, dok prekomerna vlažnost dovodi do

kišne i anaerobnog razlaganja. Kompost treba zaštititi od direktnih sunčevih zraka, padavine i vetra. U tu svrhu kompost se pokriva prirodnim materijalom zemljom, sloj oko 10 cm, ili većim materijalima za pokrivanje, ali tako da se omogućava i nesmetana cirkulacija vazduha.

Kompostiranje je gotovo za 6 do 12 meseci, tj. kada se organska materija potpuno razloži. Kvalitetan kompost je jednoličan, mrvičast, tamnosmeđe boje, neutralne pH vrednosti, mirisa zemlje. U kompostu je važan i odnos ugljenika i azota. Optimalan odnos C/N je 25:1. Kod visokog C/N odnosa sadržaj azota je nizak, kompost je svetlo mrke boje, suv, krastav, dok kod niskog odnosa sadržaj azota je visok, krastav, zelenkaste boje i vlažan.

Kompostiranjem se vraća deo organske materije u prirodan tok kruženja materije u prirodi i unapređuje se okolina uopšte.

(S. Kodžopeljić, dipl.ing.)

informacije možete se
obratiti savetodavcima PSSS
„Agroznanje” Zaječar

IZDAJE:

***POLJOPRIVREDNA STRUČNA I
SAVETODAVNA SLUŽBA
„AGROZNAJJE” D.O.O. ZAJEČAR,***

***19000 ZAJEČAR, UL. NIKOLE PAŠIĆA
37/4, Tel/Fax.: +381 19 436-865***

***Tehnički urednik: Vladan Trandafilović,
dipl.ing.***

***Neđeljko Pipović, dipl.ing. – Stručni
saradnik za stočarstvo,
Vladan Trandafilović,***

***spec.ampelografije – Stručni saradnik za
voćarstvo i vinogradarstvo,***

***Srđan Cvetković, dipl.ing. – Stručni
saradnik za ratarstvo,***

***Valentina Aleksić, dipl.ing. – Stručni
saradnik za melioracije zemljišta,***

***Dragan Kolčić, dipl.ing. - Stručni
saradnik za agroekonomiju***

***Slavica Kodžopeljić, dipl.ing. – Stručni
saradnik za povrtarstvo***

Slavica Dželatović, dipl.ing. – Direktor

TIRAfi: 300 PRIMERAKA